

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІАКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
Навчально-науковий інститут бізнесу та сучасних технологій
Кафедра фінансів та банківської справи

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Платіжні системи»
на 2021-2022 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс
Освітня програма/спеціалізація	ОП «Фінанси і кредит», ОП «Фінанси, банківська справа і страхування»
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа і страхування
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Ступінь вищої освіти	бакалавр, молодший бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Яріш О.В.
к.е.н., доцент
завідувачка кафедри фінансів та банківської справи

Контактний телефон	+38-066-090-47-90
Електронна адреса	yarishhelen2@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.fin.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів системи знань з теорії платіжних систем, платіжних інструментів, специфіки побудови національної платіжної системи України; зокрема: визначення цілей, типів та методів здійснення розрахунків із застосуванням платіжних систем, розкриття механізму регулювання роботи платіжних систем.
Тривалість	5 кредитів ЕКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Активні види лекцій (лекції-візуалізація, проблемні лекції із залученням провідних фахівців галузі, лекції-провокація); практичні заняття в аудиторії та виїзні, робота у малих групах. підготовка тез доповідей на науково-практичні та міжнародні конференції, дистанційні консультації
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; модульний контроль. Підсумковий контроль: ПМК (залік)
Базові знання	Наявність знань з основ економіки та фінансів, інших професійних дисциплін
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні

результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ПР07. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.</p> <p>ПР19. Володіти технологіями цифровізації у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p>	<p>ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>СК05. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>СК06. Здатність здійснювати ефективні комунікації в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>СК10. Здатність застосовувати цифрові технології у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми (лекції)	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретичні основи функціонування платіжної системи		
Тема 1. Сутність та поняття платіжних систем	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою
Тема 2. Суб'єкти переказу коштів	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою
Тема 3. Технологічна інфраструктура платіжних систем	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою.
Тема 4. Безпека платіжних систем	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою
Модуль 2. Особливості функціонування платіжних систем: вітчизняний та зарубіжний досвід		
Тема 5. Система електронних платежів Національного банку України	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою
Тема 6. Платіжні системи України	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою.
Тема 7. Міжнародні платіжні системи	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою

Інформаційні джерела Основні джерела

1. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затверджена постановою Правління Національного банку України від 21 січня 2004 року № 22 (зі змінами) [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04#Text> - Назва з екрану.
2. Положення про порядок реєстрації платіжних систем, учасників платіжних систем та операторів послуг платіжної інфраструктури, затверджене постановою Правління Національного банку України від 04 лютого 2014 року № 43 (зі змінами) [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0348-14#Text> – Назва з екрана
3. Положення про порядок емісії електронних платіжних засобів і здійснення операцій з їх використанням, затверджене постановою Правління Національного банку України від 05 листопада 2014 року № 705 (зі змінами) [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0705500-14#Text> – Назва з екрана
4. Положення про нагляд (оверсайт) платіжних систем та систем розрахунків в Україні, затверджене постановою Правління Національного банку України від 28 листопада 2014 року № 755 (зі змінами) [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0755500-14#Text> – Назва з екрана
5. Положення про здійснення операцій із валютними цінностями, затверджене постановою Правління Національного банку України від 02 січня 2019 року № 2 (зі змінами) [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002500-19#Text> – Назва з екрана.
6. Положення про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті, затверджене постановою Правління Національного банку України від 02 січня 2019 року № 5 (зі змінами). [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005500-19#Text> – Назва з екрана.
7. Про захист персональних даних [Електронний ресурс]: Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI із змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>. – Назва з екрана.
8. Про електронні документи та електронний документообіг [Електронний ресурс] : Закон України від 22.05.2003 № 851-IV із змінами і доповненнями / Законодавство України : [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text> – Назва з екрана.
9. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах [Електронний ресурс]: Закон України від 05.07.1994 № 80/94-ВР із змінами та доповненнями. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80#Text>. – Назва з екрана.
10. Про інформацію [Електронний ресурс]: Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII із змінами та доповненнями. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>. – Назва з екрана.
11. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс]: Закон України від 07.12.2000 № 2121-III із змінами та доповненнями. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>. – Назва з екрана.
12. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні [Електронний ресурс]: Закон України від 05.04.2001 № 2346-III із змінами та доповненнями. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14#Text>. – Назва з екрана.
13. Про затвердження Змін до Положення про нагляд (оверсайт) платіжних систем та систем розрахунків в Україні [Електронний ресурс]: Постанова Правління Національного банку України від 21 січня 2020 №11. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0011500-20#Text>. – Назва з екрана.

Інформаційні ресурси Інтернету

14. Законодавство України; Офіційний сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua>
15. Офіційний сайт Національного банку України. Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>

Додаткові джерела

16. Балакіна Ю. С. Розвиток теорії оверсайта платіжних систем та визначення його сутності / Ю. С. Балакіна // Бізнес-інформ. – 2017. – №11. – С. 362–371.
17. Ковальчук Т. Т. Сучасні платіжні системи : [монографія] / Т. Т. Ковальчук, В. С. Лук'янов. – Київ : Знання, 2010. – 190 с.
18. Пиріг С. О. Платіжні системи : навч. посіб. / С. О. Пиріг. – Київ : Центр учбової літератури, 2008. Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця – 240 с.
19. Чайковський Я. І. Платіжні системи : навч. посіб. / Я. І. Чайковський. – Тернопіль : Карт-бланш, 2006. – 210 с.
20. Черномор В. Теоретичні засади, стан і практика розвитку платіжних систем в Україні / В. Черномор. // Схід. – 2017. – №1. – С. 32–37

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки вивчення навчальної дисципліни «Платіжні системи» передбачає виконання практичних завдань за окремими темами дисципліни з використанням автоматизації доступу до баз даних і

знань, а також розв'язання конкретних професійних завдань. Практичні завдання зроблено у середовищі MS Office (MSWord, MSeXcel, MSAccess, MSPowerPoint), що прості у використанні, мають зручний інтерфейс користувача. Результати виводяться на екран монітору, у разі необхідності - на принтер у вигляді тексту, таблиць тощо.

Політика вивчення навчальної дисципліни та її оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика збереження результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publiczna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): відвідування занять (8 балів); захист домашнього завдання (8 балів); обговорення матеріалу занять (8 балів); виконання навчальних завдань (8 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); модульна контрольна робота (20 балів)	60
Модуль 2 (теми 5-7): відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (3 бали); обговорення матеріалу занять (3 бали); виконання навчальних завдань (3 бали); завдання самостійної роботи (6 бали); модульна контрольна робота (20 балів)	40
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре